

Nyheter fra Norge

Dette skjer når barn stjeler

Barn blir ikke satt i fengsel. Men det kan likevel få konsekvenser å stjele i butikken.

Tekst: Kari Mette Hole Illustrasjon: Linn Isabel Eielsen

Hver tiende ungdomsskoleelev i Norge har stjålet noe i en butikk. Det viser undersøkelsen Ungdata.

Mange butikksjefer anmelder saken til politiet når de tar noen i å stjele. I Norge kan ikke politiet gi straff eller sette barn under 15 år i fengsel. Mange av disse sakene ender derfor opp i **Konfliktrådet**.

Hvorfor møter de der?

I Konfliktrådet vil den som har stjålet, møte butikksjefen som de stjal fra. Det er frivillig, altså må både barnet og butikksjefen gå med på det. Mange velger å gjøre det.

Hva er poenget med å møte der?

– Barn som har gjort noe galt, får en sjanse til å få vite hvorfor det de gjorde, var galt, og de får muligheten til å gjøre det godt igjen og reparere skadene. Da kan de legge det bak seg og lære noe av det, sier Tale Storvik.

Hun jobber i Konfliktrådet.

Hva skjer på møtet?

Konfliktrådet hadde 379 saker med barn under 15 år som ble tatt for å stjele i fjor. Det er flere enn det har vært de siste årene.

Når barn møter i Konfliktrådet, sitter de sammen med en person (megler) som jobber der og hjelper dem å snakke med butikksjefen. De får flere spørsmål de skal svare på, for eksempel:

- Hva gjorde du?
- Hva tenkte du da?
- Hvordan er det å være her nå?
- Hva ønsker du å gjøre nå?

Blir enige

Mange som stjeler, blir overrasket når de hører hvilke konsekvenser det har fått, sier Storvik. For eksempel at butikken taper mye penger, eller at de får det vanskeligere på jobben.

– De færreste som stjeler, har onde hensikter. De tenker at det ikke er skadelig for noen, eller at alle andre gjør det, sier Storvik.

Når begge partene har fått sagt sitt, blir de enige om en avtale. Det kan for eksempel være at barnet enten skal betale for varen de stjal, jobbe noen timer i butikken eller at møtet i seg selv var nok.

– Hvis man har gjort vondt mot noen, er det godt å kunne bidra til gjøre det godt igjen, både for seg selv og den andre, sier Storvik.

Har du opplevd press om å stjele?

Det er forståelig at du kan kjenne på press om å gjøre ting du egentlig ikke vil, sier psykolog Benjamin Baarli Silseth.

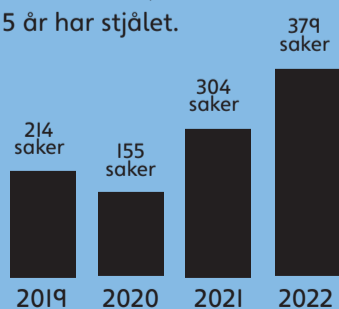
– Innimellom er det vanskelig å si nei, særlig til venner eller noen man ønsker å bli venn med.

Han har noen råd hvis du opplever det:

- Øv på å lytte til magesfølelsen. Dersom du får en uggemagefølelse, si nei. Øv gjerne i speilet, og kjenn litt på hvordan det er å si det høyt.
- Hvis du synes det er vanskelig å si det selv, si at du må tenke litt på saken. Deretter kan du snakke med en voksen som kan hjelpe deg.

Antall tyveri-saker i Konfliktrådet

De siste årene har det vært en økning i antall saker i Konfliktrådet, hvor barn under 15 år har stjålet.

Hæ?
Hva betyr det?

Konfliktrådet: Et sted der man hjelper mennesker med å løse en krangel. Det er frivillig å komme dit.

Visste du?

I 2021 ble det anmeldt 16.702 butiktyverier i Norge. Det tilsvarer cirka 45 tyverier hver dag. Men det er færre tyverier nå enn tidligere.

QUIZ: Fem nyheter fra Norge

Stian «Staysman»
Thorbjørnsen og
Arianhrod Engebø
skal lede årets MGP

1. Hva kalles den nye korona-varianten som har dukket opp i Norge?

- IA. Arken
- IB. Kraken
- IC. Rokken

2. Hvilken av disse artistene skal være med i Melodi Grand Prix?

- 2A. Ulrikke Brandstorp
- 2B. Astrid S
- 2C. Sigrid

3. Hvilket idrettsarrangement skal et norsk lag delta i for første gang?

- 3A. VM i baseball
- 3B. Tour de France
- 3C. EM i synkronsvømming

4. Den norske satellitten Birkeland ble nylig skutt opp i verdensrommet. Hva skal den gjøre?

- 3A. Overvåke skip
- 3B. Gi oss raskere internett
- 3C. Ta bilder av Norge ovenfra

5. Det var den varmeste sommeren på Svalbard noensinne i fjor. Hva var snitt-temperaturen?

- 3A. 15,1 grader
- 3B. 10,5 grader
- 3C. 7,4 grader

Fasit: 1b, 2a, 3b, 4a, 5c